

Eelarvestrateegia koostatakse arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandavate tegevuste finantseerimist.

Eelarve kaudu tagatakse valla arenguks vajalikud ressursid, finantspindlikkus, ning jätkusuutlik investeerimisvõime. Raikküla valla arengukavas püstitatud eesmärkide ja vastavate tegevuste elluviimiseks on vajalik kindlustada valla tulubaasi stabiilsus ja jätkusuutlikkus ning finantsiline iseseisvus.

Valla eelarvestrateegia koostamise eesmärgiks on kindlustada eelarvepoliitika pikemaajalise jätkusuutliku arengu tagamine ning iga – aastane tulude/kulude parem planeerimine. Eelarvestrateegia annab rahalised orientiirid valla võimalustest arengukavas kavandatud tegevuste realiseerimiseks. Eelarvestrateegia koostamisel ja menetlemisel lähtutakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §-st 37 ning kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse §-st 20. Kehtiv arengukava peab mis tahes eelarveaastal hõlmama vähemalt nelja eelseisvat eelarveaastat. (vt tabel 1).

Eelarvestrateegias esitatakse ülevaade kohaliku omavalitsuse üksuse ja temast sõltuva üksuse majandusolukorrast ja muu kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise korraldamiseks oluline informatsioon.

Raikküla valla arengukava aastateks 2011-2020 on vastu võetud Raikküla Vallavolikogus 21.09.2011. aastal määrusega nr 28.

Arengukavas ette nähtud ülesannete täitmiseks on vald teinud viimasel aastal kulutusi projektide omafinantseeringu tagamiseks.

Eelarvestrategia aastani 2018

Tabel 1

Raikküla	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	1 250 417	1 249 050	1 355 100	1 424 116	1 480 723	1 528 959
Maksutulud	870 957	897 000	947 600	1 005 116	1 059 723	1 107 959
sh tulumaks	782 390	810 000	858 600	910 116	964 723	1 012 959
sh maamaks	88 567	87 000	89 000	95 000	95 000	95 000
sh muud maksutulud	0	0	0	0	0	0
Tulud kaupade ja teenuste müügist	52 386	46 915	48 000	48 000	50 000	50 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	188 558	194 369	209 500	209 000	209 000	209 000
sh tasandusfond (lg 1)	0	0	0	0	0	0
sh toetusfond (lg 2)	140 369	159 617	159 000	159 000	159 000	159 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	48 189	34 752	50 500	50 000	50 000	50 000
Muud tegevustulud	138 515	110 766	150 000	162 000	162 000	162 000
Põhitegevuse kulud kokku	1 080 571	1 242 990	1 261 213	1 296 301	1 333 053	1 337 953
Antavad toetused tegevuskuludeks	47 167	69 146	53 000	53 000	53 000	53 000
Muud tegevuskulud	1 033 405	1 173 844	1 208 213	1 243 301	1 280 053	1 284 953
sh personalikulud	572 505	656 908	689 753	724 241	760 453	760 453
sh majandamiskulud	460 851	504 406	505 000	505 000	505 000	510 000
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud						
sh muud kulud	48	12 530	13 460	14 060	14 600	14 500
Põhitegevuse tulem	169 845	6 060	93 887	127 815	147 670	191 006
Investeeringustegevus kokku	-108 981	-73 178	-170 400	-110 000	-103 900	-113 200
Põhivara müük (+)	73 313	3 800	10 000	5 000	5 000	0
Põhivara soetus (-)	-220 401	-99 300	-190 000	-130 000	-125 000	-128 000
sh projektide omaosalus		-65 738	-170 000	-105 000	-100 000	-105 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	52 760	33 662	20 000	25 000	25 000	23 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	176	160	100	100	100	100
Finantskulud (-)	-14 829	-11 500	-10 500	-10 100	-9 000	-8 300
Eelarve tulem	60 864	-67 118	-76 513	17 815	43 770	77 806
Finantseerimistegevus	-82 915	-93 368	62 448	-26 682	-35 062	-22 320
Kohustuste võtmine (+)	0	0	170 000	105 000	100 000	105 000
Kohustuste tasumine (-)	-82 915	-93 368	-107 552	-131 682	-135 062	-127 320
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-22 050	-160 486	-14 065	-8 867	8 708	55 486
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine / - vähenemine)	0	0				
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpu seisuga	215 432	54 946	40 881	32 014	40 722	96 208
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	398 386	305 018	367 466	340 784	305 722	283 402
sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses						
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära	0	0				
Netovõlakoormus (eurodes)	182 953	250 071	326 584	308 769	264 999	187 193
Netovõlakoormus (%)	14,6%	20,0%	24,1%	21,7%	17,9%	12,2%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	1 019 072	749 430	813 060	854 470	888 434	1 146 036
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	81,5%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	75,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	836 119	499 359	486 476	545 701	623 435	958 843
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse tulude muutus	-	0%	8%	5%	4%	3%
Põhitegevuse kulude muutus	-	15%	1%	3%	3%	0%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,16	1,00	1,07	1,10	1,11	1,14

		2014	2015	2016	2017	2018
		eeldatav	eelarve	eelarve	eelarve	eelarve
Investeeringuprojektid* (alati "+" märgiga)		täitmine				
projekt 1 (valla teed)		66 164	55 000	55 000	50 000	50 000
<i>sh toetuse arvelt</i>		30 367	20 000	25 000	25 000	23 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		35 797	35 000	30 000	25 000	27 000
projekt 2(kabala kool)		11 325	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		3 195	0			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		8 130	0			
projekt 3(Purku koolimaja)		11 725	5 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>			0			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		11 725	5 000			
projekt 4		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
...						
Eelpool nimetamata muud projektid kokku		10 086	130 000	75 000	75 000	78 000
<i>sh toetuse arvelt</i>		0				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		10 086	130 000	75 000	75 000	78 000
KÕIK KOKKU		99 300	190 000	130 000	125 000	128 000
<i>sh toetuse arvelt</i>		33 562	20 000	25 000	25 000	23 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		65 738	170 000	105 000	100 000	105 000

1. PÕHITEGEVUSE EELARVE

Põhitegevuse eelarve koosneb põhitegevuse tuludest ja kuludest. Investeerimis- ja finantseerimistegevus asub eraldi eelarve osas.

1.1. Põhitegevuse tulud

KOFS järgi jagunevad tulud põhitegevuse ja investeerimistegevuse tuludeks. Põhitegevuse tulude alla kuuluvad maksutulud, kõik tulud kaupade ja teenuste müügist, sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks, mittesihtotstarbelised toetused ja muud tegevuskulud.

Põhitegevuse tulude enamus kasvust tuleneb prognoositavast füüsilise isiku tulumaksu laekumise suurenemisest.

Tulumaks

Kõige suurema osakaaluga põhitegevuse tululiik on füüsilise isiku tulumaks. Enim mõjutavad tulumaksu laekumist maksumaksjate arv ja keskmine palk ning riigipoolsed tulumaksu jaotusmeetodika muutused.

Lisaks eelnevale on füüsilise isiku tulumaksu laekumise planeerimise aluseks eelnevate aastate füüsilise isiku tulumaksu laekumine, prognoositav stabiilne elanike ja maksumaksjate arv Raikküla vallas.

Tulumaks on Raikküla vallas peamine tuluallikas ja selle osakaal 2014. aasta eelarve põhitegevuse tuludes on 65,8 %. Käesolevas strateegias arvestatud üksikisiku tulumaksu kasvuks on Raikküla vallas kuni 2018. aastani planeeritud 6%.

Maamaks Raikküla vallas käesoleval aastal moodustab 7,1% valla põhitegevuse tuludest ja 9,7 % maksutuludest. Maamaksuseaduse alusel vabastatati maamaksust kodualune maa tiheasustusega alas kuni 1500 m² ja hajaasustusega piirkonnas kuni 2 ha ulatuses alates 2013. aasta 1. jaanuarist.

Muud tegevustulud

Tuludeks kaupade ja teenuste müügist on lasteaedade toiduraha ning koha- ja õppetaskude laekumine, mida tasuvad lapsevanemad. Tulud, mis laekuvad alusharidus- ja haridusteenuse osutamisest teistele omavalitsustele ning hallatavate asutuste majandustegevustest. Prognoosiperioodil nende tulude maht püsib samas suurusjärgus.

Riigieelarvestrateegias aastateks 2013-2016 ei ole kavandatud tasandusfondi suurendamist seoses

omavalitsuse üksuste eeldatavalt kõrge defitsiidi tasemega ning riigieelarve võimaluste piiratustega. Raikküla valla eelarvestrateegias aastani 2018 ei ole planeeritud tasandusfondi laekumist. Toetusfondi poolt laekuv eraldis on prognoositud samas suurusjärgus, mis 2014. aastal. See toetus on ette nähtud haridus- ja sotsiaalkuludeks. Täpsemad toetussummad kinnitab Vabariigi Valitsus igal eelarveaastal.

Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks laekuvad põhiliselt projektipõhiselt ning on seetõttu raskesti prognoositavad. Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi poolt eraldatav toetus on eelarvestrateegias 2014-2018 jaotatud nii teehoolduseks kui investeeringuteks.

Muud tegevustulud on loodusvarade kasutusõiguse tasud ja saastetasud. 2014. aastal on prognoositav laekumine 110 700 eurot. Muud tegevustulud on eelarvestrateegias 2015-2018 arvestatud laekumisega ca 160 000 eurot aastas.

1.2. Põhitegevuse kulud

Personalikulud kasvasid 2014. aastal võrreldes 2013 aastaga 10% võrra. Käesolevas strateegias on arvestatud personalikulude kasvuga 2015-2017. aastal 5% valla eelarvest finantseeritava tööjõu osast.

Majanduskulude osas on prognoositud väikest kasvu aastatel 2015-2018. Muude kulude osas on arvestatud reservfondi 1% põhitegevuse tuludest.

Põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on põhitegevuse tulem. Põhitegevuse tulem võib olla 0 või positiivne.

Investeeringud

Investeermise eelarveosa koosneb investeerimiseks saadavatest tuludest ning investeerimistegevuse kuludest.

Möödapääsmaatuteks investeeringuteks on järgnevateks aastateks prognoositud - Kabala mõisahoone katuse rekonstrueerimine, Purku koolimaja osaline rekonstrueerimine, Tamme küla jalgtee ja tänavavalgustuse rajamine, Kabala Lasteaia-Põhikooli pööningu soojustamine ning valla teede remontimine.

Laenukoormus

Kohaliku omavalitsus üksuse finantsjuhtimise seaduse § 34 lg 4 järgi võib netovõlakoormus ulatuda

kuni 60%-ni vastava aasta põhitegevuse tuludest või 6-kordne põhitegevuse tule, olevalt sellest kumb on suurem.

2013. aastal ulatus Raikküla valla netovõlakoormus 15%-ni.

Raikküla valla netovõla koormus 2014. aasta lõpuks on 24%, mis jääb lubatud piiridesse.

Likviidsete varade muutus

Likviidsete vahendite olemasolu kergendab valla rahavoogude planeerimist ning uute laenukohustuste võtmist kuna väheneb netovõlakoormus.

Koostas

Marju Teiverlaur

Arendus- ja finantsnõunik